

Kształtowanie charakteru (WYK) - 2019/2020 /semestr letni/ - dr Katarzyna Braun

Cele przedmiotu

Wprowadzenie w problematykę podstawowych zagadnień kształtowania charakteru. W tym:

C 1. Przedstawienie najistotniejszych zagadnień teoretycznych oraz prawidłowości na temat kształtowania charakteru.

C 2. Kształtowanie u studentów umiejętności wielowymiarowego patrzenia na zmiany dokonujące się w dzieciństwie, młodości i dorosłości oraz dostrzegania ciągłości i różnorodności zmian w kształtowaniu charakteru.

C 3. Rozwijanie umiejętności obserwacji cech charakterologicznych w zachowaniu, stawiania hipotez dotyczących problemów i trudności oraz planowania procesu diagnostyczno – terapeutycznego.

Wymagania wstępne

W 1. Chęć pogłębiania wiedzy z zakresu kształtowania charakteru.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

WIEDZA (K_W01, K_W03, K_W09)

1. Student potrafi poprawnie podawać definicje genetyczne, funkcjonalne i strukturalne charakteru, czynniki i warunki rozwoju dojrzałego charakteru w różnych okresach życia.

2. Student potrafi opisywać strukturę charakteru jako zasadę organizującą integrację osoby i przekraczanie dotychczasowego sposobu funkcjonowania, wyjaśniać znaczenie charakteru dla sposobów i stylów działania, kontaktu z innymi, wywieranie wpływu na otoczenie, klasyfikować przejawy charakteru, składniki struktury charakteru, wartości istotne z punktu widzenia charakteru.

3. Student potrafi oceniać kryteria opisu osoby uwzględniane w odmiennych typach personalizmu, odróżniać filozoficzne i psychologiczne rozumienie osoby.

UMIEJĘTNOŚCI (K_U01, K_U02, K_U03)

1. Student posiada umiejętność wnikliwego analizowania pojęcie charakteru w koncepcjach różnych autorów, twórczo wykorzystuje wiedzę z psychologii charakteru w opracowaniu własnej koncepcji jego kształtowania.

2. Ma umiejętność dokonywania wskazywania na przykłady wartości charakterologicznych realizowanych przez młodzież.

3. Student potrafi prezentować uwarunkowania rozwojowe dojrzałości charakteru w wieku adolescencji.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY) (K_K01, K_K04, K_K08)

1. Student ma świadomość znaczenia procesu wychowawczego dla wspierania prawidłowego kształtowania charakteru.

3. Student wykazuje troskę o prawidłowy przebieg diagnozy i interwencji, tak by nie przyniosła jakiegokolwiek szkody badanym osobom. Jest otwarty na pomoc ekspertów i superwizorów.

Metody dydaktyczne

wykład informacyjny z prezentacją multimedialną

Treści programowe przedmiotu

- Rozumienie charakteru

- Osobowość a charakter

- Charakterologia w ujęciu J. Pastuszki jako dział psychologii,

- Określenie charakteru w sensie merytorycznym w koncepcji według J. Pastuszki (stałość

- działania, działanie wolitywne, działanie moralnie dobre),
- Struktura charakteru jako postawy wobec rzeczywistości według J. Pastuszki (ocenie, decydowanie, realizowanie wartości).
 - Wartości i wartościowanie w relacji do charakteru
 - Człowiek jako osoba w charakterologii J. Pastuszki (filozoficzne a empiryczne rozumienie osoby)
 - Istotne właściwości osoby w ujęciu filozoficznym
 - Psychologiczne kryteria opisu osoby
 - Kształcenie charakteru a rozwój osobowości według J. Pastuszki
 - Klasyfikacja wartości charakterologicznych w świetle koncepcji charakteru według J. Pastuszki

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

obecność i aktywność podczas wykładów

zaliczenie 60% odpowiedzi podczas egzaminu ustnego

Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

Pastuszka J., Charakter człowieka, Lublin, 1962, TN KUL.

Pastuszka J., Filozoficzne i empiryczne pojęcie osoby ludzkiej, Roczniki Filozoficzne, 1963, t. 11, z. 4, 45 - 60.

Szuman S., Natura, osobowość i charakter człowieka, Kraków, 1995, Wyd. WAM, Księży Jezuitów.

Literatura uzupełniająca:

Allport G. W., Osobowość i religia, Warszawa, 1988, IW PAX

Bazylak J., Kształcenie charakteru i formowanie woli, w: S. Siek (red.), Struktura i formowanie osobowości, Warszawa, 1986, ATK, 121-169.

Erikson E. H., Dzieciństwo i społeczeństwo, Poznań, 1997, Dom Wydawniczy „Rebis”.

Frankl V. E., Homo patiens, Warszawa, 1998, IW PAX

Fromm E., Niech się stanie człowiek. Z psychologii etyki, Warszawa-Wrocław, 1996, PWN.

Gillet M. S., Kształtowanie charakteru, Lublin, 2001, Wyd. Instytutu Edukacji Narodowej.

Grulkowski B., Elementy motywacyjne postaw „być” i „mieć”, Lublin, 1996, RW KUL.

Jaworski R., Charakterologia w ujęciu ks. prof. J. Pastuszki. Nurt nomotetyczny i idiograficzny, Zeszyty Naukowe KUL, 1990, t. 33, nr 1-4, 139-149.

Kreutz M., Kształcenie charakteru. Wskazówki praktyczne, Lublin, 2007, Wyd. Instytutu Edukacji Narodowej.

Lendzion A., Młodość a wartości charakterologiczne, Lublin, 2012, KUL.

Maslow A. H., W stronę psychologii istnienia, Warszawa, 1986, IW PAX

Maslow A. H., Motywacja i osobowość, Warszawa, 1990, IW PAX

May R., Psychologia i dylemat ludzki, Warszawa, 1989,

Oleś P., Wartościowanie a osobowość. Psychologiczne badania empiryczne, Lublin, 1989, RW KUL

Ostrowska K., W poszukiwaniu wartości, Gdańsk, 1994, GWP

Pirożyński M., Kształcenie charakteru, Warszawa, 2005, Inicjatywa Wydawnicza „Ad astra”.

Popielski K., (red.) Człowiek – pytanie otwarte, Lublin, 1987, RW KUL

Popielski K., Noetyczny wymiar osobowości, Lublin, 1993, RW KUL

Smołka E., Filozofia kształtowania charakteru, Tychy, 2005, Maternus Media.

Trojan K., Potrzeby psychiczne i wartości oraz ich implikacje religijne, Kraków, 1999, Wyd. WAM.

Wójcik Z., Silna wola, Częstochowa, 1995, Drukarnia Garmond.

Wychować charakter, Lublin, 2005, Wyd. Gaudium.

